

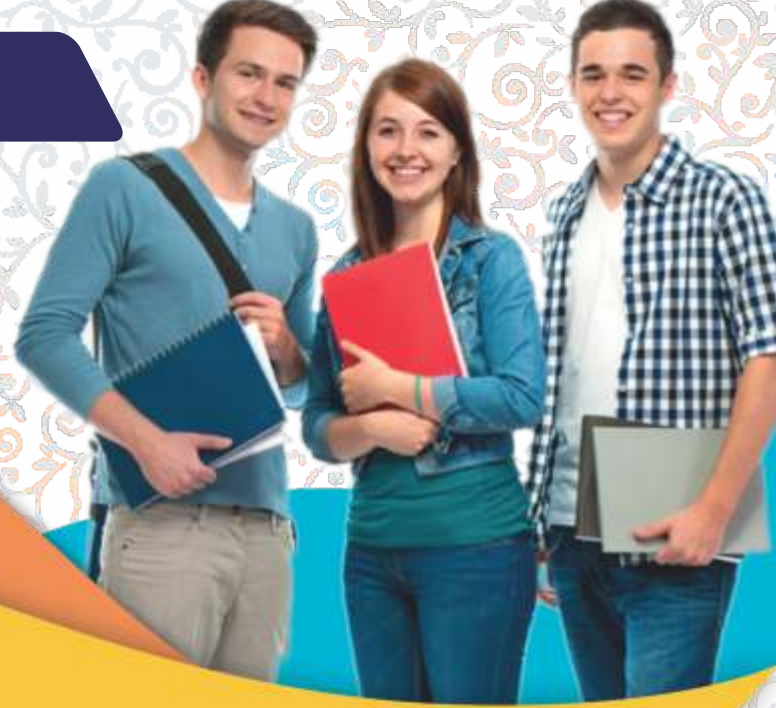
ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

સ્કૂલ ઓફ હુમેનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સ
સોશિયલ વર્ક સ્નાતક (BSW) માટે સુધારેલ અભ્યાસક્રમ
જૂન ૨૦૨૦

BSW અભ્યાસક્રમ

(UGC મોડેલ અભ્યાસક્રમ મુજબ)

BAOU
Education
for All

જ્યોતિર્મય પરિસર, શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે,
સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે, છારોડી,
અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

સ્કૂલ ઓફ હ્યુમેનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સ
સોશિયલ વર્ક સ્નાતક (BSW) માટે સુધારેલ અભ્યાસક્રમ
જૂન ૨૦૨૦

પરિચય

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અનન્ય છે, તે ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત એકમાત્ર રાજ્ય (ગુજરાત) ની ઓપન યુનિવર્સિટી છે જે દૂરવર્તી શિક્ષણ પદ્ધતિથી ચાલે છે. યુનિવર્સિટીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ઓપન અને દૂરવર્તી શિક્ષણના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોને અનુસરીને લવચીક, શીખનાર-કેન્દ્રિત અને તકનીકી ઉન્નત માર્ગ દ્વારા રોજગાર સાથે સંકળાયેલ જ્ઞાન, કુશળતા અને ક્ષમતા સાથે સજ્જ કરવાનો છે.

સ્કૂલ ઓફ હ્યુમેનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સ, બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીનો ઉદ્દેશ્ય વ્યાવસાયિક કારકિર્દી ક્ષેત્રોમાં આગળ વધતા શીખનારાઓના વ્યક્તિગત હિતો, ક્ષમતાઓ, શક્તિઓ અને નબળાઈઓને સમજવાનો છે.

બેચલર ઓફ સોશિયલ વર્ક (BSW) એક અંડરગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ/કોર્સ છે જેનો ઉદ્દેશ તેના વિદ્યાર્થીઓને ગ્રાસ રૂટ લેવલ પર પ્રોફેશનલ સોશિયલ વર્કર બનાવવાનું છે. સામાજિક કાર્ય એક પ્રેક્ટિસ આધારિત વ્યવસાય હોવાથી, BSW પ્રોગ્રામ / કોર્સ સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર (ફિલ્ડવર્ક)ના સારા સંયોજન સાથે તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે. આ શીખનારાઓને યોગ્ય વલણ, મૂલ્યો, જ્ઞાન અને કૌશલ્ય પ્રદાન કરી ઉદ્યોગ સક્ષમ અથવા વ્યાવસાયિક સામાજિક કાર્યકરો બનાવવા માટે મદદ કરશે.

હેતુઓ:

- સામાજિક વિકાસ અર્થે સામાજિક કાર્યકર્તાઓ તૈયાર કરવાનો હેતુ.
- સમાજ કાર્યના જ્ઞાન અને અનુભવોનો વિસ્તાર કરવાનો હેતુ.
- સામાજિક સમસ્યાઓના વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ અને તેના ઉકેલ હેતુ.
- સમાજના નબળા વર્ગોના ઉત્થાન હેતુ.

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

સ્કૂલ ઓફ હુમેનિટીઝ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સ
સોશિયલ વર્ક સ્નાતક (BSW) માટે સુધારેલ અભ્યાસક્રમ
જૂન ૨૦૨૦

ક્રમ	વિષય કોડ	વિષય	કેડિટ
પ્રથમ સત્ર			
૧	BSWR- 101	સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ અને દર્શન	૪
૨	BSWR- 102	માનવ વૃદ્ધિ અને વિકાસ	૪
૩	BSWR- 103	Communicative English	૪
૪	BSWR- 104	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
દ્વિતીય સત્ર			
૧	BSWR- 201	સામાજિક વૈચકિતિક કાર્ય	૪
૨	BSWR- 202	સામાજિક જૂથકાર્ય	૪
૩	BSWR- 203	સામાજિક વિજ્ઞાનનો પરિચય	૪
૪	BSWR- 204	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
ત્રીજુ સત્ર			
૧	BSWR- 301	સામુદાયિક સંગઠન કાય	૪
૨	BSWR- 302	ભારતીય સામાજિક માળખું અને સામાજિક સમસ્યાઓ	૪
૩	BSWR- 303	Personality Development	૪
૪	BSWR- 304	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
ચોથુ સત્ર			
૧	BSWR- 401	સમાજકાર્ય સંશોધન અને આંકડાશાસ્ત્ર	૪
૨	BSWR- 402	સમાજકલ્યાણ વ્યવસ્થાપન	૪
૩	BSWR- 403	સમુદાય સાથે સમાજકાર્ય વ્યવહાર	૪
૪	BSWR- 404	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
પાંચમું સત્ર			
૧	BSWR- 501	કુટુંબ સાથે સમાજકાર્ય વ્યવહાર	૪
૨	BSWR- 502	બાળકો અને યુવાનો સાથે સમાજકાર્ય	૪
૩	BSWR- 503	વિશિષ્ટપડકાર ધરાવતા લોકો સાથેની કામગીરી	૪
૪	BSWR- 504	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
છઠ્ઠુ સત્ર			
૧	BSWR- 601	આપત્તિ વ્યવસ્થાપન	૪
૨	BSWR- 602	સંશોધન પ્રકલ્પ	૮
૩	BSWR- 603	ક્ષેત્રકાર્ય	૪
કુલ કેડિટ			૯૬

અભ્યાસક્રમની રૂપરેખા

- ◆ અભ્યાસક્રમ કોડ : BSW
- ◆ કુલ ક્રેડીટ: ૯૬
- ◆ વિષય: ૧૬
- ◆ ક્ષેત્રકાર્ય: ૬
- ◆ સંશોધન પ્રકલ્પ: ૧ (વિદ્યાર્થીઓને સંશોધન પ્રકલ્પ બનવાનું રહેશે)
- ◆ પ્રવેશ પાત્રતા: ૧૦ + ૨ (કોઈપણ વિદ્યાશાખા)
- ◆ અભ્યાસક્રમનો સમયગાળો: લઘુત્તમ ૩ વર્ષ તથા મહત્તમ ૮ વર્ષ.
- ◆ અભ્યાસક્રમનું માધ્યમ: ગુજરાતી.
- ◆ અભ્યાસક્રમની ફી: સત્ર દીઠ ૪,૦૦૦/- (અભ્યાસક્રમની કુલ ફી ૨૪,૦૦૦/-)
- ◆ સર્ટિફિકેટ આપવા માટેનો ચાર્જ યુનિવર્સિટીના નિયમો અનુસાર રહેશે.
- ◆ પરીક્ષાની ફી યુનિવર્સિટીના ધારાધોરણ મુજબ રહેશે
- ◆ પ્રવેશ (ઓનલાઇન મોડ) : પ્રવેશ ઓનલાઇન મોડ દ્વારા થશે. જે વિદ્યાર્થી મેં માં પ્રવેશ લેવા ઈચ્છે છે તેણે યુનિવર્સિટીની વેબસાઇટ www.baou.edu.in પર આપેલી ઓનલાઇન પ્રવેશ લિંક મારફતે તેની અરજી સબમિટ કરવાની રહેશે.
- ◆ સેલ્ફ લર્નિંગ મટિરિયલ (SLM)/ છાપેલી સ્વ-અધ્યયન તમામ નોંધાયેલા વિદ્યાર્થીઓને આપવામાં આવશે.
- ◆ અભ્યાસકેન્દ્રો : યુનિવર્સિટીના માન્ય/ માન્ય અભ્યાસ કેન્દ્રો
- ◆ પરામર્શન બેઠક (Counselling sessions): શનિવાર, રવિવાર તથા રજાના દિવસે.
- ◆ ફિલ્ડ વર્ક: દરેક વિદ્યાર્થીઓ માટે ફરજિયાત.
- ◆ સ્વાધ્યાયકાર્યો (Assignments): નિર્ધારિત સ્વાધ્યાયકાર્યો ફરજિયાત પણે પૂર્ણ કરી જે તે અભ્યાસકેન્દ્રને નિયત સમય સુધીમાં મૂલ્યાંકન અર્થે સુપ્રત કરવાના રહેશે
- ◆ પરીક્ષા સેમેસ્ટર મુજબ લેવામાં આવશે.

અભ્યાસક્રમની રૂપરેખા

વિષય મૂલ્યાંકન	
આંતરિક (Internal) મૂલ્યાંકન :	૩૦% (સ્વાધ્યાય કાર્યોને આધારે)
બાહ્ય (External) મૂલ્યાંકન :	૭૦% (સત્રાંત પરીક્ષાના આધારે)
સફળતાનું ધોરણ :	ઉત્તીર્ણ થવા માટે

- (૧) આંતરિક (Internal) મૂલ્યાંકનના ૪૦% ગુણ.
- (૨) બાહ્ય (External) મૂલ્યાંકનના ૪૦% ગુણ.
- (૩) ક્ષેત્રકાર્ય / ફિલ્ડવર્ક માં ૪૦% ગુણ.
- (૪) સંશોધન પ્રકલ્પના ૪૦% ગુણ
- (૫) સેમેસ્ટર મૂલ્યાંકનના પણ ૪૦% ગુણ હોય તો જ વિદ્યાર્થી સફળ ગણાશે.

સુવિધાઓ:

- ◆ અભ્યાસકેન્દ્રો/ શીખનાર સહાય કેન્દ્રો પર પરામર્શન બેઠક (Counselling sessions)
- ◆ વિદ્યાર્થીઓ યુનિવર્સિટીની લાઇબ્રેરી "વિવેકાનંદ" ની મુલાકાત લઈ શકે છે.
- ◆ ઓફિશિયલ વેબસાઇટ વિદ્યાર્થીઓ અને સામાન્ય લોકો માટે ઓફિશિયલ વેબસાઇટ www.baou.edu.in વિકસાવી છે. તે વિદ્યાર્થીઓને અને સામાન્ય લોકોને તમામ સંબંધિત માહિતી પૂરી પાડે છે.
- ◆ ICT સપોર્ટ : ICT સપોર્ટ શિક્ષણની કોઈપણ ODL સિસ્ટમનો મુખ્ય ઘટક છે. BAOU દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી કેટલીક ICT આધારિત લર્નર-સપોર્ટ સિસ્ટમ નીચે સૂચિબદ્ધ છે:
 - e-સેલ્ફ લર્નિંગ મટિરિયલ (SLM)/ છાપેલી સ્વ- અધ્યયન
 - સ્વાધ્યાય ટી.વી
 - વંદે ગુજરાત (VANDE Gujarat) - વંદે ગુજરાત ચેનલ નંબર ૧૬
 - ઓનલાઇન પ્રવેશ
 - સુરક્ષિત પરીક્ષા
 - કેશ -લેસ કેમ્પસ
 - આસ્ક-મી ક્રિઓસ્ક

પ્રોગ્રામનું પરિણામ:

- ◆ વિદ્યાર્થીઓ વ્યક્તિગત અને સામાજિક સમસ્યાઓનો સામનો કરવા માટે સામાજિક કાર્ય કુશળતા અને હસ્તક્ષેપ તકનીકોથી સજ્ઞ બનશે.
- ◆ વિદ્યાર્થીઓ મનુષ્યોના વિકાસલક્ષી કાર્યો અને માનવીય વર્તનની સમજ પામશે.
- ◆ વિદ્યાર્થીઓમાં વિશ્લેષણાત્મક કુશળતા અને નિર્ણાયક વિચારસરણી વિકસિત થશે
- ◆ વિદ્યાર્થીઓ સંશોધન અભ્યાસ અને પ્રોજેક્ટ કરવા માટે સક્ષમ બનશે
- ◆ સમગ્ર વિશ્વમાં સામાજિક કાર્યકરોની વિવિધ સેટિંગ્સમાં માંગ છે જેમ કે ઉદ્યોગો, હોસ્પિટલો, ગ્રામીણ અને શહેરી વિકાસ માટે કામ કરતી સ્વેચ્છિક/ બિન-સરકારી/ સરકારી સંસ્થાઓ, સુધારણા સંસ્થાઓ વગેરે. વિદ્યાર્થીઓ ઉપરોક્ત તમામ ક્ષેત્રોમાં સામાજિક કાર્યકર્તા તરીકે તેમની જવાબદારી નિભાવી શકશે.
- ◆ સામાજિક કાર્ય ક્ષેત્રે ઉચ્ચ અભ્યાસ (અનુસ્નાતક ડિગ્રી) કરી શકશે

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

જ્યોતિર્મય પરિસર, શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે,
સરખેજ-ગાંધીનગર હાઇવે, છારોડી,
અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧